

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 85 0 П 063059 21 Рев
Бања Лука, 12.01.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Горјане Попадић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Даворке Делић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља D.E.C.L., кога заступа пуномоћник J.C., адвокат из Д., против туженог Д.Г. из С., кога заступа пуномоћник С.Л., адвокат из Д., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Добоју број 85 0 П 063059 20 Гж од 22.10.2020. године, на сједници вијећа одржаној дана 12.01.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Добоју број 85 0 П 063059 17 П од 22.05.2019. године тужени је обавезан да тужитељу, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 52.133,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 09.03.2017. године, као дана подношења тужбе, па до исплате, као и да му надокнади трошкове поступка у износу од 4.430,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Добоју број 85 0 П 063059 20 Гж од 22.10.2020. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужени, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев у цјелости одбије или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужитељ предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужитеља да се тужени обавезе да му, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 52.133,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 09.03.2017. године па до исплате.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је правоснажном пресудом Основног суда у Добоју број: 85 0 К 059186 16 К од 14.11.2016. године тужени оглашен кривим за кривично дјело прикривања из

члана 246. став 1 КЗ РС, јер је у временском периоду од 09.04. до 10.07.2015. године од непознатих лица кинеске народности, запослених у ТЕ С. у изградњи, коју гради предузеће D.E.C.L., у више наврата куповао разни бакарни материјал, за који је знао да потиче из кривичног дјела крађе, у укупној количини од 1.814 кг, те исти продао предузећу д.о.о Ц. С. РЈ Д. за износ од 15.302,60 КМ и д.о.о Е.Х.М. Т. за износ од 465,50 КМ; да тужени не спори да је у више наврата вршио продају бакра као секундарне сировине предузећима д.о.о. Ц. С. и д.о.о. Е.Х.М. Т., с тим да оспорава да бакар као секундарна сировина потиче из извршеног кривичног дјела, наводећи да је он продавао бакар за Кинезе јер они не знају наш језик, а да је добијени новац предавао њима и за то добијао накнаду од 50,00 – 100,00 КМ; да из исказа свједока А.К. произлази да је тужени вршио продају бакарних елемената као секундарне сировине фирми д.о.о. Е.Х.М. у којој је иста запослена, да је иста потврдила да је рачун број ... од 04.05.2015. године, она лично издала и да рачун гласи на име туженог, као и да је лично потписала записник ЦЈБ Д. број ... од 10.02.2016. године о саслушању свједока, наводећи у истом да се у конкретном случају ради о откупу бакра I и II класе; да је свједок С.В. потврдио да према прегледу књиге набавке робе, излистане 15.02.2016. године, која је акт фирме д.о.о. Ц. гдје је он запослен и коју је он лично пописао и дао податке, произлази да је тужени наведеном предузећу лично продавао бакар I, II и III класе; да је према исказима ових свједока и материјалним доказима, и то: Књига набавке робе д.о.о. Ц. С., Радна јединица Д. прокњижена на дан 15.02.2016. године и рачун од 04.05.2015. године издат од Е.Х.М. Т., тужени продавао бакар као секундарну сировину овим фирмама; да је секундарна сировина коју је тужени продавао отуђена од тужитеља (код којег је тужени у спорном периоду био запослен), који је у свом складишту и на градилишту имао такву врсту робе, према материјалној документацији и то рачуну број ... од 18.04.2015. године, наруџби од 09.04.2015. године, профактури број ... од 08.04.2015. године, као и записнику тужитеља од 27.07.2015. године; да је у записнику тужитеља од 27.07.2015. године, приказан табеларни преглед отуђене имовине са градилишта ТЕ С. у протеклих пола године, те су у том периоду отуђене бакрене плетенице, бакарна ужад, проводници, управљачки кабал и други материјал и опрема у износу од 148.256,00 КМ; да се на околности сачињавања и вјеродостојности овог записника изјаснио свједок Г.С., који је појаснио поједине врсте ових каблова и бакарних елемената; да је вјештак машинске струке Б.Р. у сачињеном налазу идентификовао врсту и количину бакра која је отуђена и то проводник П/Ф 150 мм², бакарно уже 120 мм² и управљачки кабал, бакарне плетенице и друго; да је вјештак појаснио да је на основу улазне књиге д.о.о. Ц. С. и рачуна Е.Х.М., извршио разврставање шта би могло да буде I, а шта II класа, повезујући који бакар I класе може потицати од отуђених каблова према записнику тужитеља од 27.07.2015. године; да је вјештак утврдио сразмјеру између количине откупљеног секундарног бакра према количини отуђених проводника према записнику, те је вјештак и на рочишту за главну расправу појаснио начин израчуна, како тежине тако и цијене бакра као секундарне сировине; да тежина отуђеног бакра као секундарне сировине која је продана од стране туженог износи 1760 кг, што је децидно наведено и у налазу у погледу отуђене количине бакра, те утврђена укупна вриједност отуђеног бакреног материјала у износу од 52.133,00 КМ.

На темељу тих чињеница, првостепени суд је закључио да је тужени у смислу одредбе члана 154. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО) одговоран за насталу штету. У погледу висине причињене штете првостепени суд је, прихватајући налаз вјештака машинске струке, тужитељу досудио захтјевани износ накнаде у износу од 52.133,00 КМ, са законском затезном каматом рачунајући од дана подношења тужбе па до исплате, позивом на одредбу члана 277. ЗОО.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је закључио да је захтјев тужитеља правилно усвојен. У одговору на жалбене наводе, налази да нису основани наводи којима се приговара налазу вјештака машинске струке, јер да је налаз урађен објективно и са јасним разлозима у погледу отуђене и откупљене количине бабра, при чему је у доносу на количину од 1.814 кг из кривичне пресуде вјештак утврдио да се уствари ради о количини од 1.760 кг, јер се разлика од 54 кг не односи на бакар, што није на штету туженог. Такође је оцијенио неоснованим наводе да није утврђено да бакар који је тужени продао потиче од тужитеља, образлажући да је према изведеним доказима правилан супротан закључак првостепеног суда. Сагласно наведеном, другостепени суд је изјављену жалбу одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепене пресуде су правилне и законите и ревизионим наводима нису доведене у озбиљну сумњу.

Према садржају поменуте кривичне пресуде, тужени је од лица кинеске народности, која су била запослена у ТЕ С. у изградњи (коју је градио тужитељ, а у којем предузећу је у спорном периоду био запослен тужени) куповао бакарни материјал за који је знао да је краден и исти је продао предузећима д.о.о Ц. С. РЈ Д. и д.о.о Е.Х.М. Т. Тужени, пак, у исказу датом у овој парници наводи: „Нисам имао сумњу да се у спорном периоду када сам продавао тај материјал радило о украденом материјалу из круга тужиоца. Нисам куповао материјал већ сам продавао за Кинезе и они су ми давали по 50,00 КМ, 100,00 КМ што одвучем и продам, а новац који сам добијао за продају сам давао њима“.

Наведено значи да су радње туженог, које су протуправне и представљају кривично дјело, те које су несумњиво увезане са протуправним радњама поменутих непознатих лица кинеске народности, у узрочно посљедичној вези са протуправним отуђењем бакарног материјала, што је довело до штете за тужитеља. Тиме је, у смислу одредбе члана 154. ЗОО, од стране нижестепених судова правилно утврђено да је за исту одговоран тужени. Стога се не могу прихватити ревизиони наводи да кривично дјело прикривања, за које је тужени оглашен кривим, не садржи узрочно посљедичну везу са насталом штетом, јер је према већ реченом уствари заједничким радњама наведених непознатих лица и туженог за тужитеља настала штета.

Наведено чињенично утврђење, супротно ревизионим наводима, је засновано на правилној оцјени изведених доказа, у смислу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП), односно оцјени исказа туженог датог у предметној парници, садржаја поменуте кривичне пресуде, која овај суд веже у смислу одредбе члана 12. став 3. ЗПП, као и исказа туженог који је дао у кривичном поступку (у доказном поступку је читан цијели кривични спис).

Међутим, и кад се не би прихватио предњи став, одговорност туженог за штету која је у конкретном случају тужитељу причињена, има упориште у одредби члана 100. став 1. Закона о раду (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 55/07 – пречишћени текст), који законски пропис је на снази у спорном периоду (2015. година), која прописује да радник који на раду или у вези са радом намјерно или из крајње непажње причини материјалну штету послодавцу, дужан је да ту штету надокнади. Како је тужени у наведеном периоду (према стању предмета кривичног списа) био на раду код тужитеља, те како су његове радње које су довеле до материјалне штете за тужитеља протуправне и представљају

кривично дјело, односно учињене су намјерно, то је сагласно наведеној законској одредби тужени у обавези да исту тужитељу надокнади.

Неосновани су ревизиони наводи којима се истиче да ни један доказ не потврђује да је отуђени бакар власништво тужитеља, јер је супротно утврђено на темељу материјалне документације тужитеља: рачуна број ... од 18.04.2015. године, наруџбе од 09.04.2015. године, профактуре број ... од 08.04.2015. године, записника од 27.07.2015. године, као и исказа свједока Г.С., те налаза вјештака машинске струке, који је бакарни материјал који је продат предузећима д.о.о Ц. С. РЈ Д. и д.о.о Е.Х.М. Т. довео у везу са наведеном документацијом.

Не могу се прихватити ни ревизиони наводи којима се истиче да је тужени остварио противправну корист у мањем износу од досуђеног, јер без обзира на висину противправне користи коју је у конкретном случају тужени остварио, исти је у обавези да тужитељу надокнади штету која одговара протувриједности отуђеног материјала. Како је наведена вриједност утврђена налазом вјештака машинске струке, који налаз је сачињен у складу са правилима струке, те како се у ревизионим наводима изричито не приговара утврђеној вриједности отуђеног материјала, произлази да је тужитељу на име накнаде причињене материјалне штете правилно досуђен износ од 52.133,00 КМ. При томе, супротно ревизионим наводима, налаз вјештака је правилно сачињен увидом у цијели кривични спис, јер је тако рјешењем суда и одређено на припремном рочишту.

Из датих разлога, изјављену ревизију је ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Горјана Попадић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић